

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Projecten, Realisatie en Ontwikkeling

Onderwerp:

Aanpassing percentage laanboomverjonging

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 22-11-2022
Notanummer : 2022-834
Datum : 22-11-2022
Programma : 03-Leefomgeving
Portefeuillehouder : Wethouder Elferink,

Bijlage(n) :

Parafering

19-10-2022: Wethouder19-10-2022: Programmamanager17-11-2022: Wethouder15-11-2022: Programmaonderdeelmanager

Agendering

- * 20-10-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur
- * 18-11-2022: adjunct-secretaris en teammanager Concernstaf
- * 18-11-2022: adjunct-secretaris en teammanager Concernstaf
- * 20-10-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur
- * 17-11-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

24-11-2022

B & W d.d.: 22-11-2022

Besluit

1. De raad voor te stellen om laanboomverjonging toe te staan als minimaal 50% van de bomen in een laan of segment een levensverwachting heeft van 5 jaar of minder
2. De raad voor te stellen om de verplichting te laten vervallen om bomen bij een lager percentage 1-op1 te vervangen
3. Het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit vast te stellen
4. de stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

In het mooie buitengebied van de gemeente Deventer tref je prachtige lanen met bomen aan, kenmerkend voor onze streek. De laanbomenstructuur geeft karakter en bomen dragen bij aan een gezond leefklimaat. Daar moeten we nu, maar ook naar de toekomst toe zuinig op zijn. Gezonde bomen laten we staan, maar in bepaalde situaties moeten we als de kwaliteit van bomen achteruit gaat of indien er veiligheidsrisico's ontstaan maatregelen nemen.

Het bomenbeleidsplan is gericht op het instandhouden van een kwalitatief goed bomenbestand. Onderdeel van dit bomenbestand zijn de lanen met bomen. Om deze lanen ook voor de toekomst te behouden moet zorgvuldig met het bomenbestand worden omgegaan en tijdig (indien beslist noodzakelijk) worden gekozen voor verjonging. Op deze wijze wordt voorkomen dat een groot deel van de lanen op den

duur verloren gaat. Het bomenbeleidsplan zet in op het behoud van bomen en waar nodig op vervanging. De kwaliteit van de bomen is daarbij van groot belang. Wanneer er problemen zijn met de kwaliteit van de bomen of als de bomen veiligheidsrisico's veroorzaken voor de omgeving, dan wordt hierop actie ondernomen. Het beleidsplan beschrijft de uitgangspunten, beheermaatregelen, ambities en doelstellingen.

Een methode om deze kwaliteit op orde te brengen en te houden is laanboomverjonging. Bij deze methode wordt ervoor gekozen om een gehele laan of segment uit deze laan te vervangen door jonge gezonde bomen met betere groei- en ontwikkelkansen dan de oude exemplaren. Hierdoor kan binnen afzienbare tijd weer een mooie en gezonde laan ontstaan. Het toepassen van laanboomverjonging zorgt voor een kwalitatieve verbetering van het bomenbestand, conform het bomenbeleid.

Totstandkoming huidige bomenbeleidsplan:

Het huidige bomenbeleidsplan is in 2021 voorgelegd aan de raad. Dit bomenbeleidsplan is tot stand gekomen in samenspraak met de Deventer Bomenstichting. In dit bomenbeleidsplan werd uitgegaan van het toepassen van laanboomverjonging op het moment dat minimaal 50% van de bomen in een bepaald segment slecht is, wat inhoudt dat minimaal 50% van de bomen een toekomstverwachting heeft van 5 jaar of minder. Het bomenbeleidsplan werd vastgesteld, aangevuld met een amendement. Op basis van dit amendement is het percentage verhoogd naar minimaal 70% met tevens als toevoeging dat als het aandeel lager is dan 70%, de bomen met een lagere toekomstverwachting 1 op 1 worden vervangen.

De consequentie van dit amendement is dat laanboomverjonging in de toekomst praktisch niet meer kan worden toegepast. Enerzijds doordat het percentage hoger is geworden, anderzijds omdat door het toepassen van 1 op 1 vervanging van bomen die slecht zijn, het percentage van 70% zelden nog zal worden behaald.

Huidige voorstel:

Het huidige voorstel is om laanboomverjonging weer in te gaan zetten als minimaal 50% van de bomen in een laan of segment van een laan in slechte staat is of al verwijderd is. Dit percentage is conform het initiële bomenbeleidsplan zoals in 2021 is voorgelegd aan de raad en kan op instemming rekenen van de Deventer Bomenstichting. Daarnaast is het voorstel om het 1 op 1 vervangen van bomen die slecht zijn niet meer te verplichten.

Met slechte staat wordt bedoeld: bomen die dood zijn of een toekomstverwachting hebben van 5 jaar of minder. Laanboomverjonging wordt geprogrammeerd op basis van meerdere inspecties, de zogenaamde boomveiligheidscontrole (BVC). Dit doe we om te voorkomen dat één negatieve beoordeling van een boom tot laanboomverjonging leidt. Daarnaast wordt voor de start van een laanboomverjongingsproject nogmaals een actualisatie van de inspectie uitgevoerd, om zo een zorgvuldig proces te borgen. Per project wordt zorgvuldig gekeken of laanboomverjonging daadwerkelijk nodig is en of er alternatieven zijn.

M.a.w. als minimaal 50% van bomen in een laan of segment slecht is of al verwijderd is, kan een gehele of gedeeltelijke laan worden vervangen door jonge gezonde bomen met betere groei- en ontwikkelkansen dan de oude bomen. Hierdoor kan binnen afzienbare tijd weer een mooie en gezonde laan ontstaan. Laanboomverjonging zorgt voor een kwalitatieve verbetering van het bomenbestand, conform het geldende bomenbeleid.

In het bestuursakkoord is aangegeven dat het college laanboomverjonging weer terug wil brengen naar de oude situatie.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Laanboomverjonging beoogt de volgende resultaten:

Door het toepassen van laanboomverjonging is het mogelijk een kwalitatief goed bomenbestand te blijven behouden, ook met het oog op de toekomst. In het verleden zijn bomen langs wegen veelal aangeplant met als doel om houtopbrengst te genereren. De ontstane lanen werden toentertijd in één keer aangeplant, gekapt en vervolgens weer opnieuw aangeplant. Om een zo groot mogelijke financiële opbrengst te genereren werden bomen dicht op elkaar gezet zodat er mooi recht hout ontstond. Hierdoor is een situatie ontstaan waarin het moeilijk is om bomen in een dergelijk segment 1 op 1 te vervangen, aangezien nieuw aan te planten bomen geen goede groeikansen hebben vanwege de grote bomen die blijven staan. Deze bomen ontnemen de nieuwe aanplant o.a. licht en water. Door het 1 op 1 vervangen van slechte bomen worden lanen op den duur een soort van 'gatenkaas'.

Een andere reden is dat het toepassen van laanboomverjonging noodzakelijk is om integraal projecten uit te kunnen voeren. Het gebeurt vaak dat de belangen van de gemeentelijke laanbomenstructuur conflicteert met de ruimtelijke situatie. Hierbij moet worden gedacht aan bijvoorbeeld lanen waarbij wortelopdruk zorgt voor losliggend asfalt of stoeptegels, kabels en leidingen waaraan schade ontstaat, of fietspaden die onveilig zijn.

Laanboomverjongingsprojecten kunnen tijdens MJOP projecten zorgen voor een integrale afweging binnen projecten. Hierbij kan enerzijds een afweging gemaakt worden tussen de diverse belangen en anderzijds kan worden gezorgd voor de juiste omstandigheden waarin bomen goed kunnen renderen. Denk hierbij aan groeiplaatsverbetering of het planten van bomen op de best mogelijke locatie.

Kader

- * Bomenbeleidsplan 2021 -2030
- * Presentatie Raadstafel 19 januari 2022 (zie bijlage)
- * Bestuursakkoord 2022-2026

Betrokken partijen en participatie

Bomenstichting: het huidige bomenbeleidsplan is tot stand gekomen in samenspraak met de bomenstichting. Het voorgestelde percentage is besproken met de bomenstichting.

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor het aanpassen van het percentage naar minimaal 50%:

Momenteel worden individuele bomen gekapt in een laan waar geen herplant mogelijk is. Dit komt doordat er geen mogelijkheid voor nieuw aan te planten bomen is om zich te ontwikkelen tot een volwaardige boom. Bomen die namelijk nog wel vitaal zijn zorgen voor ongelijke groeikansen. Door bij een lager percentage laanboomverjonging toe te passen wordt voorkomen dat er een 'gatenkaas' ontstaat. Daarnaast wordt het dus eenvoudiger om de huidige

laanbomenstructuur in stand te houden en ontstaat er binnen afzienbare tijd weer een mooie en gezonde laan.

Door individuele bomen uit rijen te verwijderen verandert de situatie rondom overgebleven bomen. Denk hierbij aan meer lichtval op de stam, wat bij beuken bijvoorbeeld resulteert in zonnebrand gevaar en het afsterven van de boom. Tevens verandert de windbelasting waardoor het risico op windworp ontstaat (bomen die met wortel en al door de wind omver gaan bij een flinke storm). Er ontstaat dus een situatie dat er meer bomen ten prooi vallen aan sterfte en er tevens extra veiligheidsrisico's ontstaan. Laanboomverjonging toepassen bij een lager percentage beperkt deze risico's.

Er kan vaker meegelift worden op integrale projecten waarbij bijvoorbeeld ook wegen worden aangepakt. De consequentie van laanboomverjonging bij het huidige percentage is dat er meer solistisch gewerkt moet worden vanuit de diverse disciplines, met onder meer als nadeel dat de kwaliteit van de bomen verslechterd als gevolg van civieltechnische werkzaamheden onder te handhaven bomen (bijvoorbeeld omdat riolering moet worden aangepakt binnen het wortelgestel van een boom).

Tenslotte worden er minder kansen gemist om mee te liften op integrale projecten om in bepaalde situaties een integrale afweging te maken op het gebied van bijvoorbeeld riolering, huizen, kabels en leidingen die soms schade ondervinden door bomen, onveilige situaties op fietspaden en wegen, etc.

Argumenten tegen het aanpassen van het percentage naar minimaal 50%:

Het belangrijkste argument tegen het aanpassen van het percentage is dat er in bepaalde situaties gezonde bomen moeten worden gekapt. Dit argument moet echter worden gezien binnen het kader van de voordelen die hiervoor zijn omschreven.

Financiële consequenties en dekking

De financiële consequenties zijn niet in concrete bedragen te vatten, maar hebben betrekken op twee aspecten:

1. Laanboomverjonging is een efficiëntere werkwijze dan het 1 op 1 vervangen van bomen. Het vervangen van een slechte laan in één project is namelijk goedkoper dan iedere keer 1 boom kappen en vervangen. Tevens lopen de onderhoudskosten van bomen die nog blijven staan op. Tenslotte is de overlevingskans van nieuw geplante bomen beperkt, gezien de ongelijke groeikansen. Hierdoor gaan er vaker nieuw aangeplante bomen dood, wat leidt tot extra kosten.

2. Door bij een lager percentage over te gaan tot laanboomverjonging is het vaker mogelijk om een weg integraal aan te pakken. Hierdoor wordt voorkomen dat onderhoudskosten enorm toe nemen door bijvoorbeeld schade aan riolering, straten, wegen, fietspaden, etc. Tevens kan vaker efficiënt gewerkt worden bij het aanpakken van een buurt, waarbij in één keer alle functies van de openbare ruimte worden aangepakt.

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

1. Na wijziging: aanpassen bomenbeleidsplan
2. Verdere uitvoering geven aan het bomenbeleidsplan, in acht nemende de wijzigingen die zijn voorgesteld.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Aanpassing percentage laanboomverjonging
Portefeuillehouder : Wethouder Elferink,
Voorstelnummer : 2022-834
Datum B en W besluit : 22-11-2022
Team : DEV-PRO

Inleiding

In het mooie buitengebied van de gemeente Deventer tref je prachtige lanen met bomen aan, kenmerkend voor onze streek. De laanbomenstructuur geeft karakter en bomen dragen bij aan een gezond leefklimaat. Daar moeten we nu, maar ook naar de toekomst toe zuinig op zijn. Gezonde bomen laten we staan, maar in bepaalde situaties moeten we maatregelen nemen. Bijvoorbeeld als de kwaliteit van bomen achteruit gaat of als er veiligheidsrisico's ontstaan.

Het bomenbeleidsplan is gericht op het in standhouden van een kwalitatief goed bomenbestand. Onderdeel van dit bomenbestand zijn de lanen met bomen. Om deze lanen ook voor de toekomst te behouden moet zorgvuldig met het bomenbestand worden omgegaan en tijdig (indien beslist noodzakelijk) worden gekozen voor verjonging. Zo wordt voorkomen dat een groot deel van de lanen op den duur verloren gaat. Het bomenbeleidsplan zet in op het behoud van bomen en waar nodig op vervanging. De kwaliteit van de bomen is daarbij van groot belang. Wanneer er problemen zijn met de kwaliteit van de bomen of als de bomen veiligheidsrisico's veroorzaken voor de omgeving, dan wordt hierop actie ondernomen. Het beleidsplan beschrijft de uitgangspunten, beheermaatregelen, ambities en doelstellingen.

Een methode om deze kwaliteit op orde te brengen en te houden is laanboomverjonging. Bij deze methode wordt ervoor gekozen om een gehele laan of segment uit deze laan te vervangen door jonge gezonde bomen met betere groei- en ontwikkelkansen dan de oude exemplaren. Hierdoor kan binnen afzienbare tijd weer een mooie en gezonde laan ontstaan. Het toepassen van laanboomverjonging zorgt voor een kwalitatieve verbetering van het bomenbestand, conform het bomenbeleid.

Totstandkoming huidige bomenbeleidsplan:

Het huidige bomenbeleidsplan is in 2021 voorgelegd aan de raad. Dit bomenbeleidsplan is tot stand gekomen in samenspraak met de Deventer Bomenstichting. In dit bomenbeleidsplan werd uitgegaan van het toepassen van laanboomverjonging op het moment dat minimaal 50% van de bomen in een bepaald segment slecht is, wat inhoudt dat minimaal 50% van de bomen een toekomstverwachting heeft van 5 jaar of minder. Het bomenbeleidsplan werd vastgesteld, aangevuld met een amendement. Op basis van dit amendement is het percentage verhoogd naar minimaal 70% met tevens als toevoeging dat als het aandeel lager is dan 70%, de bomen met een lagere toekomstverwachting 1 op 1 worden vervangen.

De consequentie van dit amendement is dat laanboomverjonging in de toekomst praktisch niet meer kan worden toegepast. Enerzijds doordat het percentage hoger is geworden, anderzijds omdat door het toepassen van 1 op 1 vervanging van bomen die slecht zijn, het percentage van 70% zelden nog zal worden behaald.

Huidige voorstel:

Het huidige voorstel is om laanboomverjonging weer in te gaan zetten als minimaal 50% van de bomen in een laan of segment van een laan in slechte staat is of al verwijderd is. Dit percentage is conform het initiële bomenbeleidsplan zoals in 2021 is voorgelegd aan de raad en kan op instemming rekenen van de Deventer Bomenstichting. Daarnaast is het voorstel om het 1 op 1

vervangen van bomen die slecht zijn niet meer te verplichten.

Met slechte staat wordt bedoeld: bomen die dood zijn of een toekomstverwachting hebben van 5 jaar of minder. Laanboomverjonging wordt geprogrammeerd op basis van meerdere inspecties, de zogenaamde boomveiligheidscontrole (BVC). Dit doen we om te voorkomen dat één negatieve beoordeling van een boom tot laanboomverjonging leidt. Daarnaast wordt voor de start van een laanboomverjongingsproject nogmaals een actualisatie van de inspectie uitgevoerd, om zo een zorgvuldig proces te borgen. Per project wordt zorgvuldig gekeken of laanboomverjonging daadwerkelijk nodig is en of er alternatieven zijn.

M.a.w. als minimaal 50% van bomen in een laan of segment slecht is of al verwijderd is, kan een gehele of gedeeltelijke laan worden vervangen door jonge gezonde bomen met betere groei- en ontwikkelkansen dan de oude bomen. Hierdoor kan binnen afzienbare tijd weer een mooie en gezonde laan ontstaan. Laanboomverjonging zorgt voor een kwalitatieve verbetering van het bomenbestand, conform het geldende bomenbeleid.

In het bestuursakkoord is aangegeven dat het college laanboomverjonging weer terug wil brengen naar de oude situatie.

Raadsvoorstel

1. Laanboomverjonging toe te staan als minimaal 50% van de bomen in een laan of segment een levensverwachting heeft van 5 jaar of minder 2. De verplichting om bomen bij een lager percentage 1 op 1 te vervangen laten vervallen

Kern raadsvoorstel

Laanboomverjonging kan worden ingezet als minimaal 50% van de bomen in slechte staat is. Als dat het geval is kan een gehele of gedeeltelijke laan worden vervangen door jonge gezonde bomen met betere groei- en ontwikkelkansen dan de oude bomen. Daarnaast vervalt de verplichting om bomen bij een lager percentage 1-op-1 te vervangen.

Beoogd resultaat

Laanboomverjonging beoogt de volgende resultaten:

Door het toepassen van laanboomverjonging is het mogelijk een kwalitatief goed bomenbestand te behouden, ook met het oog op de toekomst. In het verleden zijn bomen langs wegen veelal aangeplant om houtopbrengst te genereren. De ontstane lanen werden toentertijd in één keer aangeplant, gekapt en vervolgens weer opnieuw aangeplant. Om een zo groot mogelijke financiële opbrengst te krijgen werden bomen dicht op elkaar gezet zodat er mooi recht hout ontstond. Hierdoor is een situatie ontstaan waarin het moeilijk is om bomen in een dergelijk segment 1 op 1 te vervangen, aangezien nieuw aan te planten bomen geen goede groeikansen hebben vanwege de grote bomen die blijven staan. Deze bomen ontnemen de nieuwe aanplant o.a. licht en water. Door het 1 op 1 vervangen van slechte bomen worden lanen op den duur een soort van 'gatenkaas'.

Een andere reden is dat het toepassen van laanboomverjonging noodzakelijk is om integraal projecten uit te kunnen voeren. Het gebeurt vaak dat de belangen van de gemeentelijke laanbomenstructuur conflicteert met de ruimtelijke situatie. Hierbij moet worden gedacht aan bijvoorbeeld lanen waarbij wortelopdruk zorgt voor losliggend asfalt of stoeptegels, kabels en leidingen waaraan schade ontstaat, of onveilige fietspaden. Laanboomverjongingsprojecten kunnen tijdens MJOP-projecten zorgen voor een integrale afweging binnen

projecten. Hierbij kan enerzijds een afweging gemaakt worden tussen de diverse belangen en anderzijds kan worden gezorgd voor de juiste omstandigheden waarin bomen goed kunnen renderen. Denk hierbij aan groeiplaatsverbetering of het planten van bomen op de best mogelijke locatie.

Kader

- * Bomenbeleidsplan 2021-2030
- * Presentatie Raadstafel 19 januari 2022 (zie bijlage)
- * Bestuursakkoord 2022-2026

Argumenten ten behoeve van de raad

Argumenten voor het aanpassen van het percentage naar minimaal 50%:

Momenteel worden individuele bomen gekapt in een laan waar geen herplant mogelijk is. Dit komt doordat er geen mogelijkheid voor nieuw aan te planten bomen is om zich te ontwikkelen tot een volwaardige boom. Bomen die namelijk nog wel vitaal zijn zorgen voor ongelijke groeikansen. Door bij een lager percentage laanboomverjonging toe te passen wordt voorkomen dat er een 'gatenkaas' ontstaat. Daarnaast wordt het dus eenvoudiger om de huidige laanbomenstructuur in stand te houden en ontstaat er binnen afzienbare tijd weer een mooie en gezonde laan.

Door individuele bomen uit rijen te verwijderen verandert de situatie rondom overgebleven bomen. Denk hierbij aan meer lichtval op de stam, wat bij beuken bijvoorbeeld resulteert in zonnebrandgevaar en het afsterven van de boom. Tevens verandert de windbelasting waardoor het risico op windworp ontstaat (bomen die met wortel en al door de wind omver gaan bij een flinke storm). Laanboomverjonging toepassen bij een lager percentage beperkt deze risico's.

Er kan vaker meegelift worden op integrale projecten waarbij bijvoorbeeld ook wegen worden aangepakt. De consequentie van laanboomverjonging bij het huidige percentage is dat er meer solistisch gewerkt moet worden vanuit de diverse disciplines, met onder meer als nadeel dat de kwaliteit van de bomen verslechtert als gevolg van civieltechnische werkzaamheden onder te handhaven bomen (bijvoorbeeld omdat riolering moet worden aangepakt binnen het wortelgestel van een boom).

Ten slotte ontstaan er kansen om mee te liften op integrale projecten om in bepaalde situaties een integrale afweging te maken op het gebied van bijvoorbeeld riolering, huizen, kabels en leidingen die soms schade ondervinden door bomen, onveilige situaties op fietspaden en wegen, etc.

Argumenten tegen het aanpassen van het percentage naar minimaal 50%:

Het belangrijkste argument tegen het aanpassen van het percentage is dat er in bepaalde situaties gezonde bomen moeten worden gekapt. Dit argument moet echter worden gezien binnen het kader van de voordelen die hiervoor zijn omschreven.

Betrokken partijen en participatie

Bomenstichting: het huidige bomenbeleidsplan is tot stand gekomen in samenspraak met de Deventer bomenstichting. Het voorgestelde percentage kan op instemming rekenen van de Deventer bomenstichting.

Financiële consequenties

De financiële consequenties zijn niet in concrete bedragen te vatten, maar hebben betrekken op twee aspecten:

1. Laanboomverjonging is een efficiëntere werkwijze dan het 1 op 1 vervangen van bomen. Het vervangen van een slechte laan in één project is namelijk goedkoper dan iedere keer 1 boom kappen en vervangen. Tevens lopen de onderhoudskosten van bomen die nog blijven staan op. Tenslotte is de overlevingskans van nieuw geplante bomen beperkt, gezien de ongelijke groeikansen. Hierdoor gaan er vaker nieuw aangeplante bomen dood, wat leidt tot extra kosten.

2. Door bij een lager percentage over te gaan tot laanboomverjonging is het vaker mogelijk om een weg integraal aan te pakken. Hierdoor wordt voorkomen dat onderhoudskosten enorm toe nemen door bijvoorbeeld schade aan riolering, straten, wegen, fietspaden, etc. Tevens kan vaker efficiënt gewerkt worden bij het aanpakken van een buurt, waarbij in één keer alle functies van de openbare ruimte worden aangepakt.

Betrokkenheid raad

Het huidige Bomenbeleidsplan 2021-2030 is door uw raad aangenomen op 7 juli 2021 aangevuld met het amendement: 'Laanboomvernieuwingsbeleid: terughoudendheid kap volwassen bomen'.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp : Aanpassing percentage laanboomverjonging
Voorstelnummer : 2022-834
Raadstafel d.d. :
Raadsvergadering :

De raad van de gemeente Deventer,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22-11-2022, nummer 2022-834

BESLUIT

1. Laanboomverjonging toe te staan als minimaal 50% van de bomen in een laan of segment een levensverwachting heeft van 5 jaar of minder
2. De verplichting om bomen bij een lager percentage 1 op1 te vervangen te laten vervallen

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van
De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

EEN INTEGRALE BENADERING

Laanboomverjonging in de gemeente Deventer

Visie Leefomgeving

- Beheer en onderhoud is een belangrijke taak;
- De twee belangrijkste onderdelen zijn; het klein(regulier) en groot onderhoud (MJOP)
- De aanpak is zoveel mogelijk integraal
- Binnen de beschikbare financiële kaders
- De vier kernpunten van de visie; schoon heel veilig,
bewuste inrichting,
maximaal rendement
en ruimte voor initiatief

Doel: integrale aanpak (MJOP-MIND)

- Gecombineerde aanpak van onderdelen (verharding verlichting, riolering, bomen/groen, etc.)
- Inspecties geven per onderdeel aan wat technisch aan vervanging toe is
- Kostenefficiënt werken om het geld zo doelmatig mogelijk te benutten
- Planning van 2-4 jaar wordt opgesteld en vastgesteld
- Overlast voor bewoners, bezoekers en bedrijven zoveel mogelijk beperken
- Gelijkmatic, herkenbaar en helder straatbeeld

Wat komen we tegen?

- Dode en zieke/slechte conditie bomen in de straten, lanen en de plantsoenen
- Klachten over bomen; opdruk tuinmuurtjes, bladval, vruchtenoverlast, schaduw, schimmel in huis etc.
- Boomwortels groeien in de riolering, kabels en leidingen
- Vernieling en opdruk van asfalt- en elementverharding
- Schade aan bomen door werkzaamheden

Bomen in de stedelijke context

Er is een spanningsveld, boven- en ondergronds

- Een compromis is niet altijd optimaal voor alle onderdelen in de openbare ruimte
- Een goede inrichting en standplaats voor de boom versus goed gefundeerd fiets/voetpad/weg
- Een ideale ligging voor riolering/leidingen/kabels ten opzichte van de boomplantplaats
- De situering van containers, parkeerplaatsen en lichtmasten ten opzichte van bomen
- Bomen ten opzichte van woningen, bezonning en verkeer(s) veiligheid en doorstroming

Voorbeeld melding E-suite (1)

Omschrijving: Constantijn Huygensstraat 22, 7412MH Deventer Nederland, Zandwegen, bestrating en bruggen - Oneffenheden, kapotte bestrating

Reden start: Wederom een vrouw gevallen met een kapot aangezicht. Het trottoir is net een golfslagbad. Meerdere meldingen gemaakt echter zonder resultaat. Wanneer gaat er iets gebeuren.

Documentvoorbeeld

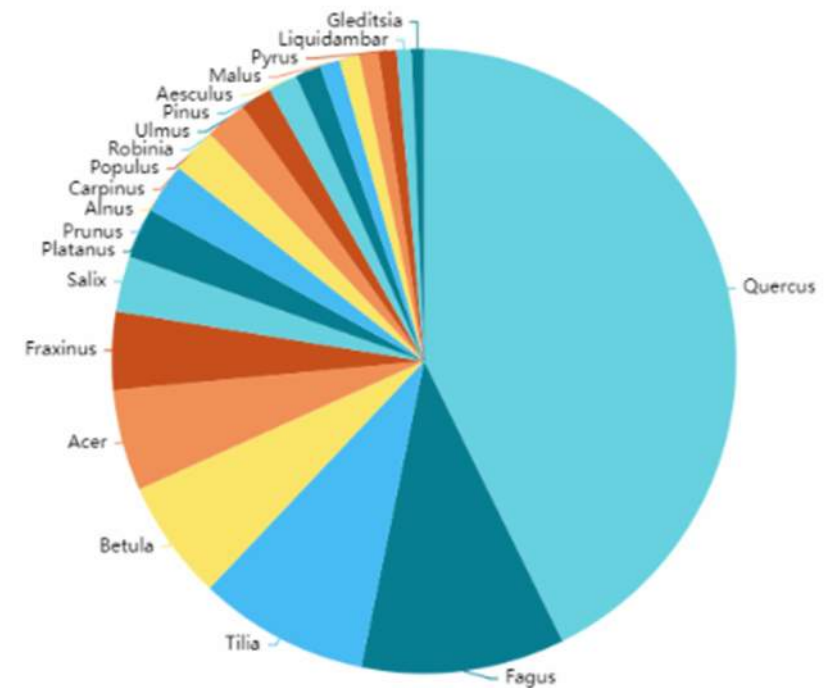

De conclusie:

- Bomen hebben in het verleden bij de aanleg geen goede start meegekregen
- Bomen zijn voor gebruikersdoeleinden aangeplant, bijvoorbeeld houtkap of decoratie
- Met laanboomverjonging kun je deze fouten uit het verleden herstellen en bomen de juiste plek en ruimte bieden. Het biedt bovendien de kans om nieuwe inzichten op het gebied van klimaatadaptatie en hittestress mee te nemen.

Bomenbestand

1. Huidige bomenbestand:
 1. 70.000 individuele laan en straatbomen.
Grootste vertegenwoordiging: 43% eik, 10% beuk, 9% linde en 6% berk
 2. monoculturen, in grote mate uniform qua leeftijd, kleine plantafstanden

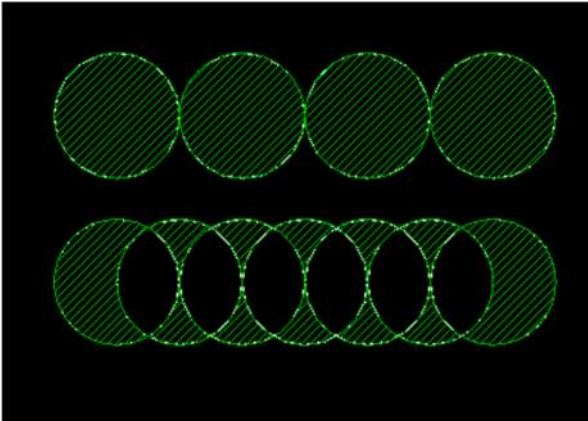
Huidig Bomenbeleid (waaronder LBV)

- Doel: Ruimtelijke bomenstructuur in Deventer versterken en een duurzaam en beheersbaar bomenbestand ontwikkelen.
- Laanboomverjonging vindt plaats per wegtracé of segment
- Boom met toekomstverwachting van 5 jaar of minder komt in aanmerking voor vervanging.
- Oude beleid: laanboomverjonging als minimaal 40% van de bomen een levensverwachting had van maximaal vijf jaar. In de praktijk werd 50% aangehouden. Dit is met amendement veranderd in minimaal 70%.
- Laanboomverjonging gebeurt bij lanen ouder dan 35 jaar. Het aanvullen van lanen vindt plaats tot 20 jaar.)

Dus:

- Het uitgangspunt van het huidige bomenbeleid is altijd om een gezonde boom te laten staan.
- Ambitie is om bomen minimaal 80 jaar oud te laten worden.
- Kappen gebeurt alleen als daar zwaarwegende redenen voor zijn.
- Op de volgende sheets laten we zien welke problemen er in de praktijk zijn met bomen, en waarom vervanging soms nodig is.

Lanen en laanboomverjonging: een voorbeeld

Problemen:

1. Kronen en wortelgestel verweven
2. Bomen beconcurreren elkaar om ruimte, licht, water, voedsel

Nog een voorbeeld (Wechelerweg)

- Groeiplaatsomstandigheden zijn niet te verbeteren
- Bomen zijn niet uit te lijnen
- Dit is alleen in zijn geheel aan te pakken

Bomen met te weinig plek (onderstandig) groeien scheef

Spanjaardsdijk, onderstandige bomenrij

- Links zijn bomen geplaatst die ruimte hebben. Rechts is concurrentie van het bos.
- Aanplant van dezelfde bomen, zelfde tijd. Het verschil in groei is enorm, zo is op de foto's rechts te zien.

- Zonnebrand
- Invalspoorten
- Windworp

Waarom terug naar lbv bij 50%?

- Gelijke groeikansen voor bomen
- Minder individuele bomen kappen, meer eenheid behouden
- Laansegmenten blijven één geheel (voorkomen van gatenkaas)
- Beperken van beheer- en onderhoudskosten
- Efficiënte werkwijze
- Voorkomen van schade aan omringende bomen, verharding, riolering.
- Integrale aanpak met aandacht voor verkeersveiligheid, verhardingen, riool, klimaat en biodiversiteit.

EEN INTEGRALE BENADERING

Laanboomverjonging in de gemeente Deventer

Inhoud

1. Inleiding programma Leefomgeving
2. Het vigerend beleid
3. Het amendement
4. Laanboomverjonging
5. Gevolgen amendement
6. Vragen & discussie

Visie Leefomgeving

- Beheer en onderhoud is een belangrijke taak;
- De twee belangrijkste onderdelen zijn; het klein(regulier) en groot onderhoud (MJOP)
- De aanpak is zoveel mogelijk integraal
- Binnen de beschikbare financiële kaders
- De vier kernpunten van de visie; schoon heel veilig,
bewuste inrichting,
maximaal rendement
en ruimte voor initiatief

MJOP-MIND (integrale aanpak)

- Gecombineerde aanpak van de diverse onderdelen (verharding verlichting, riolering, bomen/groen, etc.)
- Inspecties geven per onderdeel aan wat technisch aan vervanging toe is
- Kosten-efficiënt werken om beschikbare middelen zo doelmatig mogelijk te benutten
- Planning van 2-4 jaar wordt opgesteld en vastgesteld
- Overlast voor bewoners, bezoekers en bedrijven zoveel mogelijk beperken
- Gelijkmatic, herkenbaar en helder straatbeeld

Wat komen we tegen?

- dode en zieke/slechte conditie bomen in de straten, lanen en de plantsoenen
- klachten over bomen; opdruk tuinmuurtjes, bladval, vruchtenoverlast, schaduw, schimmel in huis etc.
- ingroei van boomwortels in de riolering, kabels en leidingen
- vernieling en opdruk van asfalt- en elementverharding
- schade aan bomen door incidentele werkzaamheden aan onderdelen

Bomen in de stedelijke context

Lastige keuzes maken (boven en ondergronds)

- Een compromis is niet altijd optimaal voor alle onderdelen in de openbare ruimte
- Een goede inrichting en standplaats voor de boom versus goed gefundeerd fiets/voetpad/weg
- Een ideale ligging voor riolering/leidingen/kabels ten opzichte van de boomplantplaats
- De situering van containers, parkeerplaatsen en lichtmasten ten opzichte van bomen
- Bomen ten opzichte van woningen, bezonning en verkeer(s) veiligheid en doorstroming

Voorbeeld melding E-suite (1)

Omschrijving: Constantijn Huygensstraat 22, 7412MH Deventer Nederland, Zandwegen, bestrating en bruggen - Oneffenheden, kapotte bestrating

Reden start: Wederom een vrouw gevallen met een kapot aangezicht. Het trottoir is net een golfslagbad. Meerdere meldingen gemaakt echter zonder resultaat. Wanneer gaat er iets gebeuren.

Documentvoorbeeld

Voorbeeld melding E-suite (2)

Omschrijving: Ceintuurbaan 8F, 7415AL Deventer Nederland, Zandwegen, bestrating en bruggen - Oneffenheden, kapotte bestrating

Reden start: Goedemorgen, Op 14 juni jl heb ik melding gemaakt van omhoog komende tegels op het tegelpad over de middenberm tegenover ons huis. Hier is al een keer iemand uit ons huis over gevallen. Mede als vervolg op het artikel in de Stentor van zaterdag jl stel ik nu de gemeente Deventer aansprakelijk wanneer deze gevaarlijke situatie niet binnen twee maal vijf werkdagen gecorrigeerd is.

De geschiedenis, het vertrekpunt

- Bomen hebben in het verleden bij de aanleg geen goede start meegekregen
- Bomen zijn geplant als decoratie en niet voor de natuur
- Bomen zijn veelal voor gebruikersdoeleinden aangeplant

Vigerende Bomenbeleid (waaronder LBV)

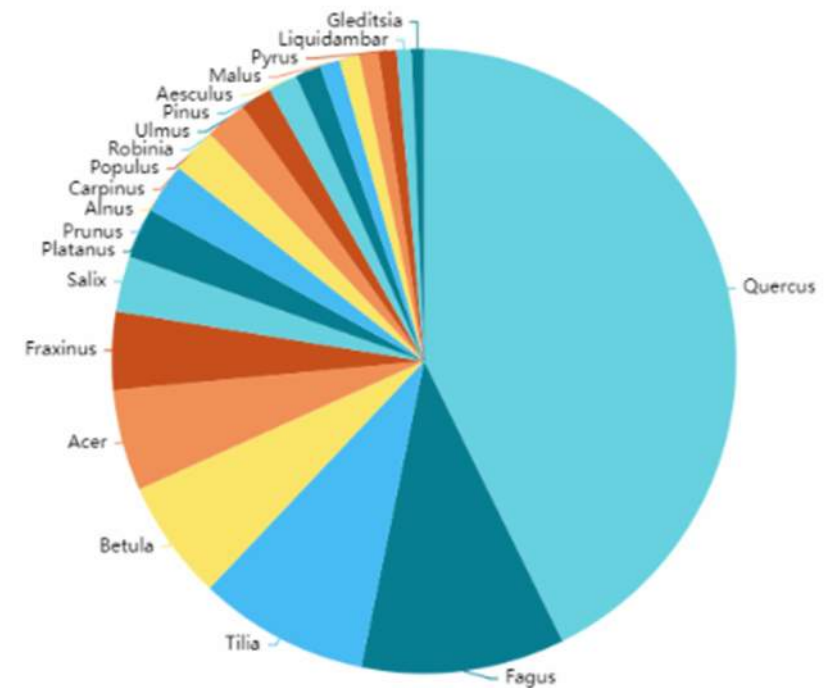
- Ruimtelijke bomenstructuur in Deventer te versterken en een duurzaam en beheerbaar bomenbestand te ontwikkelen.
- Laanboomverjonging vindt plaats per wegtracé of segment tussen twee dwarswegen. lengte van de ingreep ca. 750-1500 meter (praktijk: kleinere segmenten)
- Een boom met een toekomstverwachting van 5 jaar of minder komt in aanmerking voor vervanging.
- Oude beleid: uitvalpercentage van circa 40 % (praktijk: 50%) – nieuwe beleid 70%
(Het gaat hierbij om lanen ouder dan 35 jaar. Het aanvullen van lanen vindt plaats tot 20 jaar.)

Amendement (2021)

1. Het concept van laanboomverjonging wordt gehandhaafd met dien verstande dat we pas na de Boomveiligheidscontrole overgaan tot kap als $2/3$ van de bomen (circa 70%) in een laanvak een slechte of matige vitaliteit heeft met een toekomstverwachting van 5 jaar of minder.
2. Indien het aandeel lager is dan 70% vervangen we de bomen met een lagere toekomstverwachting 1 op 1.
3. Indien er sprake van bijzondere omstandigheden waarbij er bij het om uitzonderlijke redenen gewenst is om bij een lager aandeel (minder dan $2/3$ deel van de bomen) tot laanboomvernieuwing over te gaan wordt de gemeenteraad tijdig en gemotiveerd geïnformeerd.

Bomenbestand

1. Huidige bomenbestand:
 1. 70.000 individuele laan en straatbomen.
Grootste vertegenwoordiging: 43% eik, 10% beuk, 9% linde en 6% berk
 2. monoculturen, in grote mate uniform qua leeftijd, kleine plantafstanden

Laanboomverjonging (LBV)

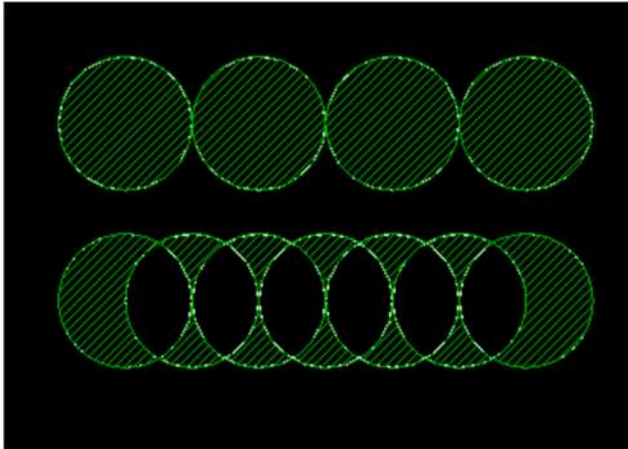
1. Hoe komen we tot LBV projecten?
 1. Analyse BVC data (meerjarig), en eventuele nadere onderzoeken
 1. LBV opvoeren in het MJOP
 2. Flora en Fauna onderzoeken
 3. Voor start project, actualiseren inspectiedata en projectopdrachten

Projectopdrachten bijstellen:

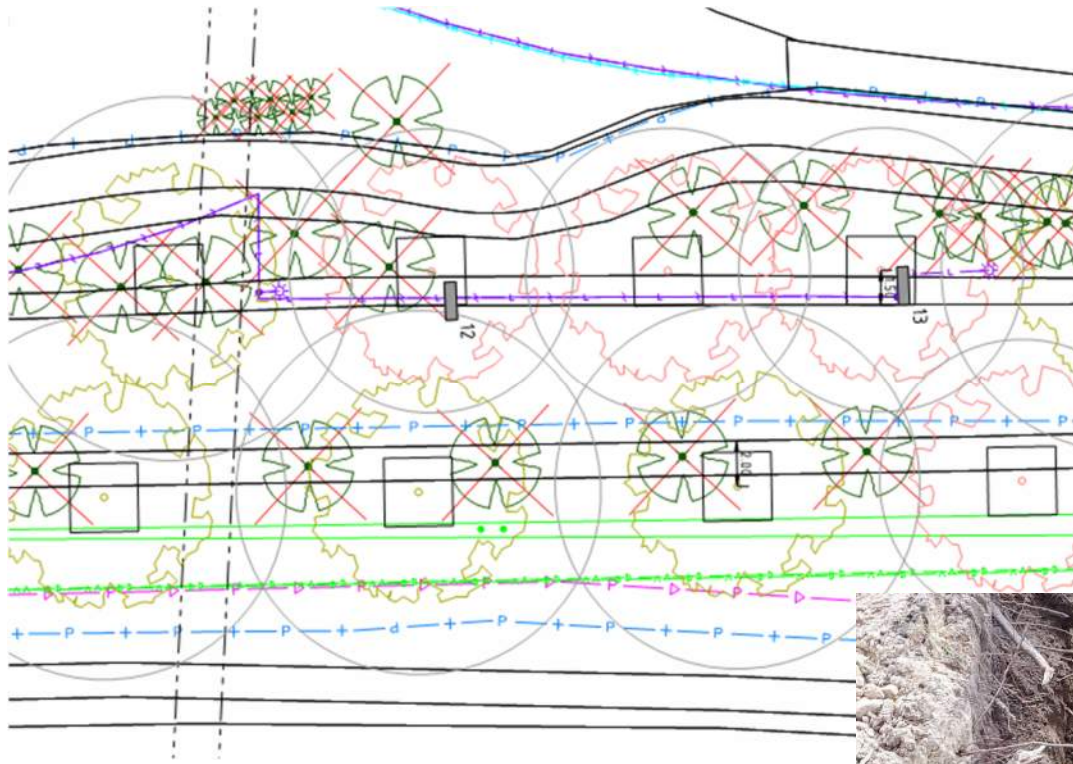
- **Oostermaatsdijk**
 - 120 eiken, Amerikaanse eiken en beuken
 - Actualisatie inspectiedata liet opleving bomen zien. Project geschrapt.
- **Randerstraat**
 - 256 Amerikaanse eiken en beuken
 - Actualisatie inspectiedata heeft gezorgd voor een aanpassing naar 2 segmenten met 44 en 25 bomen

Lanen en laanboomverjonging (LBV)

1. Kronen en wortelgestel verweven
2. Bomen beconcurreren elkaar om ruimte, licht, water, voedsel
3. Waarde van bomen

1. Proefsleuven kabels en leidingen
2. Verschuiven groeiplaatsen
3. Grondbewerkingen uitvoeren
4. Ambitie 80 jaar

Zomaar een voorbeeld (Wechelerweg)

- Groeiplaatsomstandigheden niet te verbeteren
- Bomen niet uit te lijnen
- Alleen in zijn geheel aan te pakken

onderstandige bomen (Oerdijk & Spanjaardsdijk)

Spanjaardsdijk, onderstandige bomenrij

- Aanplant 1999, verschil in groei:
 - De ruimte of onderstandig

- Zonnebrand
- Invalspooten
- Windworp

Gevolgen amendement

- Meer individuele bomen kappen
- Laansegmenten worden gatenkaas
- Stijging beheers- en onderhoudskosten
- Inefficiënte werkwijze 1 op 1
- Schade aan omringende bomen, verharding, riolering, K&L
- Ongelijke groeikansen
- Ambitie om bomen minimaal 80 jaar oud te laten worden zullen niet gehaald worden.
- Geen integrale aanpak (kansen worden gemist o.a. K&L, verkeersveiligheid, verhardingen, riool, klimaat, biodiversiteit)
- Alleen nog maar 1 op 1

**Dank voor uw aandacht.
Ruimte voor vragen en discussie**